

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

JAK ZAGOSPODAROWAĆ PLAC WIELKIEJ ARMII NAPOLEONA?

Biuro Architekta Miasta

Referatu ds. Architektury Krajobrazu i Dziedzictwa Przyrodniczego Miasta

Kraków, marzec 2026

SPIS TREŚCI

I.WPROWADZENIE.....	3
II.PRZEDMIOT I CEL KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	4
PLAC WIELKIEJ ARMII NAPOLEONA.....	4
KONTEKST PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	4
ZAŁOŻENIA PROJEKTU I CEL KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	5
III.PODSTAWA PRAWNA I ORGANIZATOR KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	6
IV.PROMOCJA I SPOSÓB INFORMOWANIA O KONSULTACJACH.....	6
V.PRZEBIEG KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	7
PLAN KONSULTACJI SPOŁECZNYCH I ZASTOSOWANE METODY PRACY.....	7
OTWARTE SPOTKANIE KONSULTACYJNE	7
ANKIETA KONSULTACYJNA.....	8
TELEFONICZNY DYŻUR EKSPERCKI.....	9
VI.OPIS WYNIKÓW KONSULTACJI.....	10
WYNIKI OTWARTEGO SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO.....	10
UWAGI I POMYSŁY ZEBRANE ZA POMOCĄ ANKIETY KONSULTACYJNEJ	13
UWAGI I POMYSŁY ZGŁOSZONE PODCZAS DYŻURU KONSULTACYJNEGO.....	18
VII.WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	19
VIII.INFORMACJA O DALSZYCH DZIAŁANIACH.....	22
IX.ZAŁĄCZNIKI.....	23

I. WPROWADZENIE

Szanowne Mieszkanki, Szanowni Mieszkańcy Krakowa,

Oddajemy w Wasze ręce raport z konsultacji społecznych dotyczących przebudowy placu Wielkiej Armii Napoleona, szerzej znanego jako teren byłego parkingu pod Wawelem. Konsultacje realizowane były od 26 listopada do 19 grudnia 2025 roku przez Biuro Architekta Miasta przy wsparciu organizacyjno-merytorycznym Wydziału Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego.

Przebudowa placu Wielkiej Armii Napoleona będzie jednym z kluczowych elementów szerokiego programu odbetonowywania miasta a jej realizacja powiązana jest z budową podziemnego zbiornika retencyjnego. Zbiornik będzie się mieścił pod przyszłym terenem zielonym a za jego realizację odpowiedzialne są Wodociągi Miasta Krakowa.

Celem konsultacji społecznych było zebranie oczekiwań oraz pomysłów mieszkanki i mieszkańców Krakowa dotyczących nowego sposobu zagospodarowania Placu WAN. Cały proces obejmował jedno spotkanie konsultacyjne, zbieranie uwag za pomocą ankiety oraz telefoniczny dyżur ekspercki. Ze wszystkich form konsultacji skorzystało łącznie 621 osób, a wszystkie zebrane uwagi po procesie redakcji i kategoryzacji pozwoliły na utworzenie listy 131 spójnych treściowo postulatów. Postulaty te stanowią podstawę do opracowania szczegółowej koncepcji nowego zagospodarowania placu WAN, a w dalszym kroku, do opracowania projektów budowlanych.

Niniejszy raport zawiera szczegółowy opis zrealizowanego procesu konsultacyjnego, streszczenie wyników oraz pełne zestawienie uwag, pomysłów i postulatów zgłoszonych w trakcie konsultacji wraz ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Krakowa dotyczącym zaproponowanych rozwiązań.

Zapraszając do lektury niniejszego raportu zespół odpowiedzialny za przygotowanie i realizację konsultacji pragnie podziękować wszystkim mieszkankom i mieszkańcom Krakowa, którzy wzięli udział w procesie konsultacyjnych. Dziękujemy za zaangażowanie, konstruktywną dyskusję oraz wszystkie zgłoszone pomysły. Jesteśmy głęboko przekonani, że dialog obywatelski jest najlepszą drogą do wypracowywania rozwiązań, które z jednej strony będą jak najlepiej służyć mieszkańcom Krakowa, a z drugiej strony pozwolą naszemu miastu nieustannie się rozwijać i jak najlepiej odpowiadać na wyzwania, które niesie przyszłość.

II. PRZEDMIOT I CEL KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

PLAC WIELKIEJ ARMII NAPOLEONA

Plac Wielkiej Armii Napoleona to spora (ok. 0,9 ha), stosunkowo pusta przestrzeń rozciągająca się od Wawelu do ulicy Zwierzynieckiej oraz od Bulwarów Wiślanych do ul. Powiśle. Miejsce to, w swojej obecnej formie funkcjonuje od 2010 roku, kiedy to u stóp Wzgórza Wawelskiego powstał przyziemny pawilon Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego (CORT). Sam plac, wcześniej zajmowany głównie przez parking dla autokarów, został wówczas uporządkowany, wyłożony granitem oraz wyposażony w ławki i inne elementy małej architektury. Wspomniany parking turystyczny najpierw zredukowano do fragmentu placu sąsiadującego z ul. Zwierzyniecką, a w 2023 w związku z remontem tejże ulicy całkowicie wyłączono go z użytku. W odpowiedzi na apele okolicznych mieszkańców, którym duża liczba autokarów utrudniała codzienne funkcjonowanie, po zakończeniu remontu ul. Zwierzynieckiej nie wznowiono działalności parkingu.

Swoją obecną nazwę plac zyskał w 17 października 2012, a tablica upamiętniająca Wielką Armię Napoleona odsłonięta została w 200. rocznicę jej powołania. Nadanie nazwy nastąpiło w odpowiedzi na wniosek Alexisa Chahtańskiego, Konsula Generalnego Francji w Krakowie i było hołdem dla wielonarodowej Wielkiej Armii, w której żołnierze polscy stanowili najliczniejszą po Francuzach grupę i której V Korpus stacjonował w Krakowie w 1812 r. podczas wyprawy Napoleona na Moskwę.

Niestety nowa nazwa, unikalny w swej formie pawilon CORT ani nawet nowy sposób zagospodarowania placu nie zdołały ożywić tej przestrzeni. Mimo prestiżowej lokalizacji, sąsiedztwa Wisły i jednego z najlepszych widoków na Wawel plac WAN na co dzień świeci pustkami. Rozległa, betonowa i niemal zupełnie pozbawiona zieleni przestrzeń nie przyciąga do siebie ani mieszkańców ani turystów. Co więcej, w ciepłe letnie dni, gdy słońce rozgrzewa nawierzchnię i granitowe ławki cały plac staje się wyjątkowo nieprzyjazną „betonową patelnią” motywującą wyłącznie do jak najszybszej ewakuacji. Użytkowników nie znalazł również pawilon CORT. Mimo zachęt i wysiłków kolejnych zarządców nie przyjęła się tu ani informacja turystyczna, ani stoiska handlowe z pamiątkami, ani księgarnio-kawiarnie ani nawet posterunek policji. Kilka lat temu z użytku wyłączono również publiczną toaletę. Obecnie cały budynek stoi pusty i sukcesywnie niszczeje. Wydaje się, że to, co miało być jego największą zaletą, stało się jednocześnie przyczyną jego zguby. „Ukryty” w zbczu Wzgórza Wawelskiego budynek wspaniale wkomponowuje się w otaczającą go przestrzeń i w żaden sposób nie zakłóca osi widokowych na zamek. Jednocześnie pawilon stał się „niewidzialny” również dla potencjalnych klientów. W dodatku jego usytuowanie sprawia, że omijają go główne ciągi komunikacyjne – zarówno te podwawelskie, jak i te na Bulwarach Wiślanych. Jedyne wejścia i witryny CORTu wychodzą na Plac Wielkiej Armii Napoleona, więc dopóki nie ożywimy placu, również sąsiadujący z nim pawilon pozostanie martwy.

KONTEKST PRZEDSIĘWZIĘCIA

Nie ulega wątpliwości, że cała opisana wyżej przestrzeń wymaga gruntownej przebudowy i rewitalizacji. Doskonałą okazją do rozpoczęcia takiego przedsięwzięcia będzie budowa podziemnego zbiornika retencyjnego przy ul. Powiśle. Inwestycja realizowana będzie przez Wodociągi Miasta Krakowa, a jej główny cel to ochrona okolicznych terenów przed podtopieniami podczas intensywnych opadów oraz zmniejszenie niekorzystnego oddziaływania kanalizacji i przelewów burzowych na rzekę Wisłę. Zbiornik o pojemności 15 tys. m³ będzie obiektem

podziemnym, bezobsługowym i w pełni zautomatyzowanym. Obecnie trwają prace projektowe, dlatego istotne jest równoległe opracowanie koncepcji zagospodarowania placu, aby docelowe rozwiązania przestrzenne mogły zostać uwzględnione w projekcie zbiornika. Po zakończeniu podziemnej inwestycji możliwe będzie odtworzenie placu w nowej formie – z większym udziałem zieleni oraz rozwiązaniami sprzyjającymi komfortowemu i bezpiecznemu korzystaniu z przestrzeni przez użytkowników.

Przebudowa placu będzie jednym z kluczowych elementów szerokiego programu odbetonowywania miasta obejmującego ponad 70 lokalizacji (głównie ulic i placów na Starym Mieście i w Dzielnicy II). Co więcej, zmiany na placu WAN mają być początkiem większej transformacji okolicy. Remontu doczekają się również Plac Kossaka oraz ulica Retoryka, a wszystkie te przestrzenie po zakończeniu planowanych inwestycji staną się długim, przyjaznym zielonym korytarzem prowadzącym od stóp Wawelu do ulicy Piłsudzkiego.

Również pawilon CORT dostanie nowe życie. Budynek liczący ponad 700 m² zostanie wyremontowany i stanie się siedzibą Muzeum Rzeki Wisły. Ekspozycje muzealne opowiadać będą o historycznym, przyrodniczym i kulturowym dziedzictwie Wisły oraz innych krakowskich rzek. Planowane są również ekspozycje i wydarzenia plenerowe, wykorzystujące przestrzeń placu WAN oraz sąsiedztwo rzeki. Muzeum Rzeki uruchomione zostanie w strukturach Muzeum Krakowa. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że ostateczna nazwa nowej placówki uzgodniona zostanie w przyszłości wraz z dojrzeniem koncepcji muzealnej. Określenia „Muzeum Wisły”, „Muzeum Rzeki Wisły” czy „Muzeum Rzeki” są nazwami roboczymi i w niniejszym raporcie stosowane są wymiennie.

ZAŁOŻENIA PROJEKTU I CEL KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Głównym celem projektu „Nowy plac Wielkiej Armii Napoleona” jest przekształcenie obecnego, w dużej mierze utwardzonego terenu w zieloną, przyjazną i reprezentacyjną przestrzeń publiczną, otwartą na bulwary wiślane i panoramę Wzgórza Wawelskiego. Teren, który w ostatnich latach pełnił głównie funkcję parkingu dla autokarów, ma stać się miejscem spotkań, rekreacji i kontaktu z naturą – dostępnym i atrakcyjnym dla wszystkich użytkowników. W ramach koncepcji planowane jest wprowadzenie dużej ilości zieleni, nowych drzew dających cień oraz elementów małej architektury sprzyjających odpoczynkowi. Aby wzmocnić łączność tej przestrzeni z Wisłą rozważane jest również podwyższenie części placu i otwarcie widoku na rzekę. Nowa aranżacja placu poza przyciąganiem użytkowników ma również odpowiadać na wyzwania klimatyczne – ograniczać efekt miejskiej wyspy ciepła, wspierać retencję wód opadowych i poprawić mikroklimat tej części Krakowa.

Szczegółowa koncepcja zagospodarowania placu WAN opracowana zostanie w sposób partycypacyjny w dwuetapowym procesie konsultacyjnym. Celem realizowanego od 26 listopada do 19 grudnia 2025 r. i raportowanego tutaj pierwszego etapu konsultacji było **zebranie oczekiwań oraz pomysłów mieszkanki i mieszkańców Krakowa dotyczących nowego sposobu zagospodarowania placu WAN**. Koncepcja zagospodarowania placu opracowana na podstawie zebranych uwag i postulatów zaprezentowana zostanie mieszkańcom na drugim etapie konsultacji, podczas którego zbierane będą uwagi dodatkowe i propozycje ewentualnych poprawek. Prezentacja koncepcji oraz drugi etap konsultacji planowane są na wiosnę 2026 roku.

III. PODSTAWA PRAWNA I ORGANIZATOR KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Konsultacje społeczne dotyczące przebudowy placu Wielkiej Armii Napoleona prowadzone były przez **Biuro Architekta Miasta** (pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków), we współpracy z Wydziałem Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego (ul. Zabłocie 22, 30-701 Kraków) na podstawie uchwały nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej, tych organizacji.

IV. PROMOCJA I SPOSÓB INFORMOWANIA O KONSULTACJACH

Celem akcji informacyjnej było dotarcie do jak najszerszego grona osób potencjalnie zainteresowanych tematem konsultacji oraz zachęcenie ich do wyrażenia opinii i pomysłów na temat zagospodarowania placu Wielkiej Armii Napoleona. Promocja konsultacji społecznych koncentrowała się przede wszystkim na **kanałach elektronicznych**.

Na **portalu informacyjnym Obywatelski Kraków** - www.obywatelski.krakow.pl akcja informacyjna prowadzona była od 19 listopada do 5 grudnia 2026 roku. W tym okresie w serwisie opublikowano 5 artykułów w tym informacje o zbliżających się konsultacjach, zaproszenie na konsultacje wraz z opisem celu, przedmiotu i przebiegu konsultacji oraz zaproszenia i przypomnienia o poszczególnych wydarzeniach konsultacyjnych. Podczas akcji promocyjnej wykorzystywano takie elementy serwisu jak dział „Aktualności” oraz dział „Aktualne konsultacje społeczne”.

Informacje o konsultacjach „Jak zagospodarować teren parkingu przy Wawelu (plac Wielkiej Armii Napoleona)?” zamieszczano również na **profilach Konsultacje Społeczne w Krakowie** na portalach społecznościowych Facebook, Instagram i LinkedIn oraz na profilu krakow.pl. Internetową akcją informacyjną wspierały także publikacje na portalach krakow.pl i kontakt.krakow.pl, w newsletterach miejskich oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Łącznie przygotowano kilkanaście publikacji, które dotarły do tysięcy odbiorców.

Ważną częścią akcji informacyjnej była realizowana w dniach 29 listopada - 5 grudnia 2025 r. **kampania reklamowa w pojazdach komunikacji miejskiej**. Wykorzystano formę pasywnej reklamy kontekstowej (plansze tekstowe i graficzne), wyświetlanej w systemie BUS TV. Dzięki ekspozycji w przestrzeni publicznej o wysokim natężeniu ruchu, kampania ta stanowiła istotne wsparcie dla pozostałych kanałów komunikacji.

Szczegółowy raport z akcji informacyjnej stanowi załącznik nr 3 do niniejszego raportu.

V. PRZEBIEG KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

PLAN KONSULTACJI SPOŁECZNYCH I ZASTOSOWANE METODY PRACY

Jak zaznaczono wyżej celem konsultacji społecznych było zebranie opinii mieszkanki i mieszkańcy Krakowa na temat rewitalizacji placu Wielkiej Armii Napoleona, w tym zarówno oczekiwań natury ogólnej, jak i konkretnych pomysłów na przyszłe zagospodarowanie placu. Aby zrealizować tak postawione cele oraz zapewnić mieszkankom i mieszkańcom Krakowa jak najszerszy dostęp do procesu konsultacji, zaplanowano proces obejmujący:

- **otwarte spotkanie konsultacyjne** zrealizowane 4 grudnia 2025 r. w godzinach 17:00–19:00 w siedzibie Urzędu Miasta Krakowa (pl. Wszystkich Świętych 3–4, sala Kupiecka),
- zbieranie wniosków i propozycji za pomocą **ankiet** (w formie online oraz papierowej), prowadzone od 26 listopada do 19 grudnia 2025 r.,
- **telefoniczny dyżur ekspercki** zrealizowany 10 grudnia 2025 r. w godzinach 9:00–15:00 przez pracowników Biura Architekta Miasta (Referat ds. Architektury Krajobrazu i Dziedzictwa Przyrodniczego Miasta, nr telefonu: 12 323 32 23, 12 323 32 24, 12 323 32 26).

Poniżej zamieszczono opis wszystkich etapów konsultacji, zaś zebrane za ich pomocą wyniki oraz płynące z nich wnioski zaprezentowano w kolejnych dwóch rozdziałach.

OTWARTE SPOTKANIE KONSULTACYJNE

Spotkanie konsultacyjne pomyślane zostało w taki sposób by z jednej strony stanowiło okazję do **przekazania szczegółowych informacji na temat planowanego przedsięwzięcia**, a z drugiej stworzyło przestrzeń do **swobodnej rozmowy na temat przyszłości placu WAN** oraz twórczej wymiany pomysłów na jego zagospodarowanie. Spotkanie odbyło się w czwartek, **4 grudnia 2025 r.** w godzinach 17:00-19:00 w siedzibie Urzędu Miasta Krakowa (pl. Wszystkich Świętych 3–4), a jego program obejmował następujące punkty:

- **Otwarcie spotkania:** przywitanie osób zebranych, prezentacja celu i programu spotkania.
- **„Muzeum rzek krakowskich/ Muzeum rzeki w (mieście) Krakowie”:** prezentacja idei powołania Muzeum Wisły w pawilonie CORT, przygotowana i wygłoszona przez Mateusza Niemca z Muzeum Krakowa. Prezentacja obejmowała wprowadzenie do roli Wisły oraz innych krakowskich rzek w historii oraz we współczesnym życiu miasta; przegląd dotychczasowych działań edukacyjno-badawczych realizowanych przez Muzeum Krakowa w tematach „rzecznych” oraz prezentację założeń przyszłego oddziału. Ważną częścią prezentacji były informacje o dotychczasowym dorobku Przystani Muzeum, która dzisiaj stanowi „terenowy” oddział Muzeum Krakowa (przystań przy Bulwarze Rodła, 250m za mostem Dębnickim), a w przyszłości mogłaby być bazą do rozwoju Muzeum Rzeki.
- **”Zielony Plac Wielkiej Armii Napoleona”:** prezentacja założeń przebudowy placu WAN, przygotowana i wygłoszona przez Katarzynę Opałkę, Ogrodniczkę Miejską oraz zastępczynię dyrektora Biura Architekta Miasta. Prezentacja obejmowała skróconą historię placu WAN, analizę stanu aktualnego, prezentację celów i założeń przebudowy tej przestrzeni oraz zestaw inspiracji i pomysłów na jej przyszłe zagospodarowanie. Zaprezentowane pomysły i dobre praktyki (w tym inspiracje zagraniczne) były wstępem do dyskusji z mieszkańcami oraz pogłębionej rozmowy na temat optymalnego zagospodarowania placu WAN.

- **Sesja pytań i odpowiedzi oraz otwarta dyskusja z mieszkańcami:** podczas obu opisanych wyżej prezentacji mieszkanki i mieszkańcy mogli zadawać pytania oraz na bieżąco dzielić się swoimi przemyśleniami. Po zakończeniu prezentacji sesja pytań i odpowiedzi płynnie przerodziła się w otwartą dyskusję, podczas której osoby zebrane zgłaszały swoje potrzeby, pomysły i wątpliwości w zakresie przebudowy placu WAN, a pracownicy Biura Architekta Miasta mogli na bieżąco odnosić się do zgłaszanych postulatów. Wszystkie zgłaszane pomysły były zapisywane przez moderatorkę spotkania.
- **Posumowanie spotkania:** podziękowanie zgromadzonym za poświęcony czas i zgłoszone uwagi, przedstawienie informacji na temat dalszych etapów procesu konsultacyjnego i innych dostępnych form zgłaszania uwag (ankieta, dyżur telefoniczny) oraz zaproszenie zebranych do lektury raportu z konsultacji (wraz z podaniem przybliżonej daty jego publikacji).

Spotkanie konsultacyjne poprowadziła niezależna moderatorka Aleksandra Latocha, zaangażowana przez organizatora konsultacji zarówno do przygotowania spotkania jak i do analizy wyników oraz sporządzenia raportu konsultacyjnego. Za merytoryczną warstwę spotkania odpowiedzialny był zespół pracowników Referatu ds. Architektury Krajobrazu i Dziedzictwa Przyrodniczego Miasta pod kierownictwem Katarzyny Opałki. Prezentacje wykorzystywane na spotkaniu stanowią odpowiednio załącznik nr 4 i 5 do niniejszego raportu.

W spotkaniu udział wzięło **7 osób**, w tym przedstawiciel Rady Miasta Krakowa, członkowie Rady Dzielnicy I Stare Miasto oraz czteroosobowa grupa reprezentująca **Fundację Kultury Deskorolki** (Skate Culture Foundation). Poza wyżej wymienionymi w spotkaniu uczestniczył również 4 osobowy zespół Referatu ds. Architektury Krajobrazu i Dziedzictwa Przyrodniczego Miasta, przedstawiciel Wydziału Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego oraz Mateusz Niemiec z Muzeum Krakowa.

Spotkanie przebiegło zgodnie z planem, a jego kameralny charakter pozwolił na przeprowadzenie pogłębionej, bogatej w pomysły i twórczą wymianę zdań rozmowy na temat przyszłości placu WAN. Warto w tym miejscu docenić **zaangażowanie, otwartość oraz pozytywne nastawienie** wszystkich osób obecnych na spotkaniu. Na szczególne uznanie zasługują w tym kontekście reprezentanci Fundacji Kultury Deskorolki, którzy na spotkanie przyszli z bardzo konkretnymi i przemyślanymi postulatami dotyczącymi utrzymania na placu WAN przestrzeni dla sportów miejskich takich jak jazda na rolkach czy deskorolce. Jednocześnie osoby te już w swoich pierwszych słowach deklarowały otwartość na inne punkty widzenia, gotowość do rozmowy oraz wiarę w wypracowanie rozwiązań odpowiadających na potrzeby wszystkich zainteresowanych grup. Wydaje się, że takie właśnie nastawienie nadało ton całemu spotkaniu i jednoznacznie przyczyniło się do konstruktywnego przebiegu dyskusji oraz zaowocowało inspirującymi wnioskami.

ANKIETA KONSULTACYJNA

Ankieta zaprojektowano w taki sposób, by była prosta i jak najbardziej przystępna dla użytkowników, a jednocześnie pozwalała na uzyskanie jak największej ilości informacji na temat oczekiwań Krakowian i Krakowianek dotyczących nowego sposobu zagospodarowania placu WAN. Formularz składał się z 12 pytań z czego:

- 6 pytań stanowiły **pytania zamknięte jednokrotnego wyboru** dotyczące kolejno: ogólnej oceny idei odbetonowania placu WAN; wyboru głównej funkcji, jaką plac powinien pełnić w przyszłości; wskazania rodzaju zieleni, jaka powinna dominować na placu; ewentualnych elementów wodnych; oświetlenia oraz elementów i funkcji zabawowych;

- 2 pytania były **pytaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru**: prośba o wskazanie maksymalnie 3 najbardziej pożądanym elementów infrastruktury wypoczynkowej oraz prośba o wskazanie maksymalnie 3 najbardziej pożądanym funkcji kulturalnych;
- 1 pytanie było **uzupełniającym pytaniem otwartym**, w którym uczestnicy i uczestniczki konsultacji mogli wpisać dodatkowe uwagi oraz wskazać jednoznacznie jakie elementy, funkcje lub rozwiązania powinny ich zdaniem znaleźć się na nowym placu, aby jak najlepiej odpowiadał na potrzeby mieszkańców;
- 3 pytania składały się na **metryczkę** obejmującą wiek, płeć oraz dzielnicę zamieszkania.

Pełną treść pytań konsultacyjnych znaleźć można w załączniku nr 2 obejmującym również szczegółowy przegląd odpowiedzi. Ankieta w **formie elektronicznej** dostępna była na stronie konsultacji społecznych na portalu Obywatelski Kraków (www.obywatelski.krakow.pl) przez cały czas trwania konsultacji tj. od 26 listopada do 19 grudnia 2025 r., a informacja o możliwości jej wypełnienia podawana była w niemal wszystkich publikacjach promujących proces. Ankieta w **formie papierowej** dostępna była w siedzibie Rady Dzielnic I Stare Miasto przy Rynku Kleparskim 4, w godzinach urzędowania biura Rady. Papierową wersję ankiety można było wypełnić i złożyć również podczas spotkania konsultacyjnego.

Ankieta konsultacyjną wypełniło **609 osób**, przy czym wszystkie te osoby wybrały drogę elektroniczną.

TELEFONICZNY DYŻUR EKSPERCKI

Dyżur telefoniczny to uzupełniająca forma konsultacji społecznych, dzięki której mieszkańcy i mieszkanki mogą zgłaszać swoje uwagi w bezpośredniej rozmowie z ekspertami i ekspertkami zaangażowanymi w realizację danego przedsięwzięcia. Z formy tej najczęściej korzystają osoby, które preferują kontakt indywidualny, nie lubią wypełniać ankiet konsultacyjnych, nie mogą uczestniczyć w spotkaniu konsultacyjnym lub mają po nim dodatkowe pytania i przemyślenia. Telefoniczny dyżur ekspercki odbył się **10 grudnia 2025 r.** Ekspertki i eksperci Referatu ds. Architektury Krajobrazu i Dziedzictwa Przyrodniczego Miasta byli tego dnia dostępni dla mieszkańców niemal przez cały dzień roboczy, tj. w godzinach 9:00–15:00 pod trzema numerami telefonu: 12 323 32 23, 12 323 32 24, 12 323 32 26. Z dyżuru telefonicznego skorzystało łącznie **5 osób**.

VI. OPIS WYNIKÓW KONSULTACJI

WYNIKI OTWARTEGO SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO

Jak zaznaczono wyżej, ton spotkaniu konsultacyjnemu nadali przedstawiciele Fundacji Kultury Deskorolki, którzy przyszli na warsztat ze sprecyzowaną listą uwag i postulatów. Prezentację tych pomysłów poprzedziła opowieść o Placu Wielkiej Armii Napoleona takim, jakim widzą go miłośnicy i miłośniczki sportów miejskich, w szczególności jazdy na deskorolce, rolkach czy hulajnogach. Okazuje się, że przestrzeń, która dla tak wielu mieszkańców i mieszkanki Krakowa jest nieciekawa i pozbawiona w zasadzie jakichkolwiek walorów, dla rolkarzy i deskorolkarzy stała się niemal idealnym miejscem spotkań i rozwoju ich pasji. Twarda, równa nawierzchnia doskonale nadaje się do jazdy a granitowe ławki, murki czy schody są świetnymi przeszkodami i jako takie pozwalają na wykonywanie trików. Centralna lokalizacja ułatwia spotkania sportowców z różnych części Krakowa, a widok na Wawel i rozległa przestrzeń sprzyjają organizacji pokazów czy nagrywaniu filmów z przejazdów i akrobacji. Wszystko to sprawia, że plac WAN od kilkunastu lat przyciąga amatorów rolek i deskorolki z całego miasta stając się codzienną, spontaniczną areną sportów miejskich. „Sherry” jak nazywają plac WAN deskorolkarze (od znajdującego się nieopodal hotelu Sheraton), jest już w tym środowisku miejscem kultowym, w którym narodziło się wiele przyjaźni i wspomnień i w którym obecnie wychowuje się kolejne pokolenie sportowców.

Jak podkreślają przedstawiciele Fundacji Kultury Deskorolki ze specyficznej przestrzeni placu WAN chętnie korzystają również tancerze, akrobaci, performerzy, grupy teatralne czy freestalowcy. Warto przy tym pamiętać, że za całą tą aktywnością nie stoją żadne projekty miejskie, działania animacyjne czy kosztowne inwestycje. Obecni użytkownicy odkryli plac WAN sami dla siebie niejako wbrew założeniom planistycznym, a finalnie ożywili to miejsce i nadali mu nowe funkcje. Jak deklarowały osoby uczestniczące w spotkaniu konsultacyjnym obecność deskorolkarzy na placu WAN (w sezonie niemal w każde popołudnie i wieczór) czyni tę przestrzeń atrakcyjniejszą, bezpieczniejszą, a nawet czystsza gdyż usuwanie śmieci i rozbitego szkła często jest koniecznym elementem przygotowania nawierzchni do jazdy.

Wobec powyższego, głównym postulatem Fundacji Kultury Deskorolki jest to, by **plac WAN po przebudowie pozostał areną sportów miejskich**. Realizacja tego postulatu wymaga m.in.:

- **pozostawienia części nawierzchni w formie równej i utwardzonej** („utrzymanie przejezdności”),
- **pozostawienia części przestrzeni w formie otwartego placu**, co pozwoli również na organizację kameralnych wydarzeń kulturalnych takich jak koncerty, kino plenerowe czy pokazy artystyczno-teatralne,
- wprowadzenia na plac takich elementów infrastruktury, które pełniąc swoje podstawowe funkcje mogą być jednocześnie **ciekawymi przeszkodami do wykonywania trików** (ławki i stoliki z twardego, odpornego na zniszczenia materiału, murki, schodki, dobrze wyprofilowane krawężniki, rzeźby miejskie itp.),
- poprawy **oświetlenia**,
- przywrócenia **toalety** publicznej w pawilonie CORT.

Uczestnicy spotkania postulowali również, by w projekcie nowego placu WAN wykorzystać **dobre praktyki i inspiracje** z innych miast polskich (np. Plac Grzybowski i Rausz Arsenał w Warszawie, Filharmonia w Szczecinie, Centrum Spotkań Kultur w Lublinie, Plac Teatru Wielkiego w Łodzi) czy

europjskich (Radhuspladsen/ Rode Plads i Israel Platz w Kopenhadze, Landhausplatz w Innsbrucku, Place de la Republique w Paryżu, MACBA i Para lel w Barcelonie, Plaza del Congreso w Madrycie). Zachęcali również do tego, by infrastrukturę przyszłego placu **projektować w trybie partycypacyjnym**, konsultując poszczególne rozwiązania z potencjalnymi użytkownikami.

Warto zaznaczyć, że obecni na spotkaniu amatorzy sportów miejskich wyraźnie podkreślali, że ich **postulaty da się w pełni pogodzić z ideą zazielenienia placu WAN** i uczynienia go miejscem wielofunkcyjnym, odpowiadającym na potrzeby różnych grup użytkowników. Jak zaznaczali, cały plac to stosunkowo duża przestrzeń, na której wiele da się pomieścić, a ich potrzeby nie są ani duże, ani szczególnie kosztowne. Jak deklarowali w swoich wypowiedziach – nie oczekują na placu WAN ani wyłączności ani tradycyjnego, rozbudowanego skateparku tylko raczej **skatespotu czy skateplazy** czyli przestrzeni miejskiej, która łączy zielen z wkomponowanymi w nią ciekawie wyglądającymi elementami małej architektury, które mogą urozmaicać jazdę na rolkach czy deskorolce.

Przedstawiciele Fundacji Kultury Deskorolki swoją ideę i pomysły zebrali w formie wydrukowanego folderu zatytułowanego *PLAC, KTÓRY ŻYJE*, a prezentację swoją zakończyli zdaniem: *Plac Wielkiej Armii Napoleona może stać się wizytówką współczesnego Krakowa – miasta, które nie tylko chroni przeszłość, ale rozumie przyszłość*. Prezentacja ta (w formie wydruku) została udostępniona wszystkim osobom zebranych do wglądu, a po zakończeniu spotkania przekazano ją na ręce organizatorów konsultacji. Elektroniczną wersję folderu zamieszczono w załączniku nr 6.

Pozostałe osoby obecne na spotkaniu z zaciekawieniem i otwartością wysłuchały opowieści oraz postulatów Fundacji Kultury Deskorolki. Wszyscy **zgodzili się z tym, że utrzymanie obecnej, spontanicznie utworzonej funkcji placu jest ważne i daje się spokojnie pogodzić z ideą zazielenienia** oraz utworzenia w tym miejscu wielofunkcyjnej strefy wypoczynkowo-rekreacyjnej. Co więcej, jak podkreśliła Katarzyna Opałka, zastępczyni dyrektora Biura Architekta Miasta, jednym z głównych celów przebudowy placu WAN jest zwiększenie liczby jego użytkowników, a realizacja tego celu bez uszanowania i zatrzymania użytkowników obecnych, byłaby zabiegiem nieracjonalnym i przeciwnie skutecznym.

Podczas otwartej dyskusji poruszono również inne tematy związane z przyszłym zagospodarowaniem placu Wielkiej Armii Napoleona. Warto podkreślić, że **wszystkie osoby obecne na spotkaniu poparły ideę przebudowy oraz zazielenienia tej przestrzeni**. W obliczu ogólnej zgody co do zaproponowanych kierunków rewitalizacji, podczas spotkania dyskutowano różne kwestie i rozwiązania szczegółowe. Najważniejsze z nich to:

- **Funkcje wodne.** Wszyscy obecni zgodzili się, że na placu bezpośrednio sąsiadującym z Wisłą elementy wodne byłyby ciekawą i spójną z otoczeniem atrakcją. Jednocześnie, pomysł zainstalowania w tym miejscu dużej fontanny rodził wątpliwości – część mieszkańców mówiła, że nie jest to priorytetowa potrzeba, inni zwracali uwagę, że fontanna znajduje się na sąsiednim Placu Na Groblach, jeszcze inni proponowali instalację mniejszych elementów, które poza funkcją dekoracyjną mogłyby służyć chłodzeniu się (pitniki i mgiełki wodne), zabawie (niecki i rynny wodne pozwalające na bezpośredni kontakt z wodą) czy edukacji (np. elementy wodne nawiązujące do ekspozycji w Muzeum Rzeki). Zaproponowano również, by elementy wodne wykorzystywały wodę z Wisły.
- **Plac zabaw oraz elementy zabawowe.** Podobnie jak w przypadku funkcji wodnej, większość zgromadzonych zgodziła się, że plac powinien odpowiadać również na potrzeby najmłodszych użytkowników. Jednocześnie nie wszyscy byli zgodni co do tego, czy na placu WAN powinien powstać klasyczny, duży plac zabaw. Część osób mówiła raczej o mniejszych, rozmieszczonych na całej przestrzeni interaktywnych elementach zabawowych obejmujących również funkcje

edukacyjne. Część osób zwracała uwagę, że w okolicy znajdują się już inne place zabaw, a miejsca takie często dominują przestrzeń, zwiększają hałas i zniechęcają dorosłych użytkowników z korzystania z przestrzeni.

- **Wzmocnienie sąsiedztwa i połączenia z Wisłą.** Jedną z inspiracji zaproponowanych przez Ogrodniczkę Miejską w prezentacji wprowadzającej był pomysł wyniesienia części placu w taki sposób, aby można było podziwiać z niego rzekę. Pomysł ten bardzo spodobał się zgromadzonym, którzy poszli jeszcze dalej i zaproponowali częściowe rozebranie murku oddzielającego dzisiaj plac WAN od Bulwarów Wiślanych. Pomysł ten wydaje się interesujący, jednocześnie na drodze jego realizacji mogą stanąć wytyczne konserwatorskie (Bulwary Wiślane objęte są ochroną).
- **Zwiększenie dostępności placu.** W tym aspekcie mieszkanki i mieszkańcy proponowali przede wszystkim likwidację schodów prowadzących z placu na bulwary i zastąpienie ich wygodną rampą czy najazdem. Również pod budynkiem CORT (czyli przyszłym Muzeum Wisły) powinien być zapewniony wygodny dojazd/ podejście dla osób z ograniczeniami ruchowymi oraz dla rodziców z wózkami dziecięcymi. Warto podkreślić, że wprowadzenie takich rozwiązań byłoby również korzystne dla amatorów sportów miejskich.
- **Zachowanie osi widokowych oraz wprowadzenie stref funkcjonalnych.** Dla wszystkich zgromadzonych ważne było, by plac WAN pozostał miejscem, z którego rozciąga się wspaniały widok na Wawel. Mieszkańcy zaproponowali, by w tym celu wyznaczyć na placu strefy funkcjonalne – okolice sąsiadujące z Muzeum Wisły (pawilonem CORT) powinny pozostać przestrzenią otwartą, wolną od wysokich drzew i instalacji ograniczających widok, natomiast dalsza część placu powinna zostać gęsto obsadzona i intensywnie zazieleniona. Otwarta przestrzeń przy Muzeum mogłaby służyć również organizacji kameralnych wydarzeń kulturalnych oraz miłośnikom i miłośniczkom sportów miejskich.
- **Zachowanie/ zaprojektowanie wygodnych ciągów komunikacyjnych.** Zebrani podkreślili, że plac WAN jest dzisiaj częścią ciągów komunikacyjnych prowadzących od ulicy Zwirzyńskiej oraz plant na Wawel i Bulwary Wiślane. Przyszła aranżacja placu powinna więc uwzględniać funkcje komunikacyjne i odpowiadać zarówno na potrzeby pieszych jak i rowerzystów.
- **Zapewnienie dobrej komunikacji i połączenia z Muzeum Wisły.** Plac powinien zostać zaprojektowany w taki sposób, by przyszłe Muzeum Wisły „nie zniknęło” wśród nowej aranżacji. Ciągi komunikacyjne powinny prowadzić do pawilonu CORT i zachęcać do jego odwiedzenia, a przestrzeń przed pawilonem powinna pozostać na niego otwarta i sprzyjać organizacji wystaw czy wydarzeń plenerowych. Jednocześnie przyszłe Muzeum może być świetnym zapleczem do organizacji innych wydarzeń kulturalnych na placu WAN.
- **Troska o potrzeby okolicznych mieszkańców.** Obecni podkreślili również, że przyszła aranżacja placu powinna uwzględniać potrzeby okolicznych mieszkanki i mieszkańców. Ożywienie tej przestrzeni i zwiększenie liczby jej użytkowników powinno być realizowane w rozsądnych granicach, tak by przyszłe atrakcje nie przyciągały nadmiernej liczby turystów, a organizowane tam wydarzenia nie generowały nadmiarowego hałasu i nie zakłócały sąsiadom codziennego życia. Jedna z osób zwróciła również uwagę, że mieszkańcy mają swoje potrzeby komunikacyjne i parkingowe, które warto rozważyć projektując plac i jego otoczenie.
- **Projektowanie partycypacyjne.** Najlepszym sposobem na zadbanie o potrzeby wszystkich potencjalnych użytkowników placu jest projektowanie partycypacyjne. Jak zaznaczono wyżej, miłośnicy sportów miejskich zadeklarowali gotowość do włączenia się w projektowanie szczegółowych rozwiązań adresowanych do ich środowiska. Dodatkowo, osoby obecne na

spotkaniu zarekomendowały bieżący kontakt z mieszkańcami (lub ich przedstawicielami np. poprzez Radę Dzielnicy) oraz włączenie do dyskusji szachistów, którzy nieopodal placu WAN regularnie pielęgnują swoją pasję.

- **Refleksja nad Placem Na Groblach.** W ostatniej części spotkania osoby zgromadzone zwróciły uwagę, że sąsiadujący z Placem WAN Plac Na Groblach, również zasługuje na to, by pochylić się nad jego obecną funkcjonalnością i ewentualną przebudową. Będące częścią placu niewielkie skwery sąsiadujące z ulicą Powiśle (w tym skwer ze wspomnianą wyżej fontanną) nie wykorzystują swojego potencjału, a ich otoczenie (ulica, wjazd na parking podziemny oraz zasłaniająca wąskie wejścia wysoka zieleń) odgradza tę przestrzeń i ukrywa ją przed potencjalnymi użytkownikami. Być może przebudowa placu WAN byłaby dobrą okazją do przearanżowania również sąsiedniego Placu Na Groblach oraz wzmocnienia połączenia pomiędzy tymi przestrzeniami.
- **Wystawa na czas przejściowy.** Podczas rozmowy o planowanym harmonogramie prac budowlanych mieszkańcy zaproponowali, by w okresie przejściowym zorganizować w okolicy wystawę plenerową, zawierającą opowieść o historii i przyszłości placu WAN oraz szczegółowe informacje na temat realizowanego przedsięwzięcia.

Wszystkie wyżej opisane postulaty zgłoszone podczas spotkania zostały spisane i włączone do ogólnej puli uwag z konsultacji. Lista wszystkich, zredagowanych i skategoryzowanych postulatów wraz ze wskazaniem ich pochodzenia (warsztat, ankieta, dyżur telefoniczny) oraz odpowiedziami Prezydenta Miasta Krakowa na poszczególne wnioski znajdują się w tabeli *WNIOSKI, UWAGI, OPINIE I ZAPYTANIA ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI*, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

UWAGI I POMYSŁY ZEBRANE ZA POMOCĄ ANKIETY KONSULTACYJNEJ

Charakterystyka osób wypełniających ankietę konsultacyjną

Jak podano wyżej, ankietę konsultacyjną wypełniło **609 osób**, co w kontekście zasięgu i tematu konsultacji jest dość imponującą liczbą i świadczy o dużym zainteresowaniu mieszkanek i mieszkańców Krakowa przyszłością placu WAN.

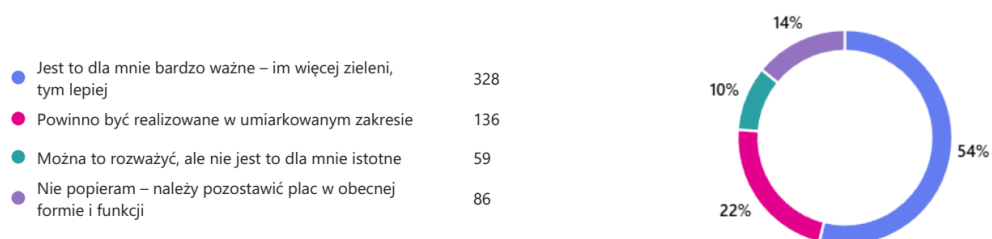
Największą grupę ankietowanych (31%) stanowiły osoby pomiędzy 26 a 35 r.ż., na drugim miejscu (26%) uplasowały się osoby nieco starsze z przedziału 36-45 r.ż., a na trzecim (17%) młodzi dorośli pomiędzy 16 a 25 r.ż. Łącznie **młodzi dorośli oraz osoby w młodszym wieku średnim stanowiły 74% wszystkich ankietowanych**. Ankietę wypełniło **zdecydowanie więcej mężczyzn** (355 osób, 58%) niż kobiet (235, 39%), co może wynikać z tematu konsultacji oraz wydaje się spójne z dominującą grupą postulatów (por. niżej). W konsultacjach udział wzięły osoby ze wszystkich osiemnastu dzielnic Krakowa, jednak **najliczniej reprezentowani byli mieszkańcy i mieszkanki Starego Miasta** (107 osób, czyli 18% wszystkich ankietowanych), Podgórze (67 os., 11%), Krowodrzy (57 os., 9%) oraz Dębnik (51 os., 8%).

Ogólna ocena idei obetonowania oraz przyszłe funkcje placu WAN

Pierwsze pytanie ankietowe dotyczyło **ogólnej oceny idei odbetonowania placu Wielkiej Armii Napoleona**. Większość ankietowanych (328 os., 54%) wybrała odpowiedź „*jest to dla mnie bardzo ważne – im więcej zieleni, tym lepiej*”, 136 osób (22%) oceniła, że „*powinno to być realizowane w umiarkowanym zakresie*”, a 86 osób (14%) nie poparło tej idei i stwierdziło, że „*należy pozostawić plac w obecnej formie i funkcji*”. Pozostałe 10% badanych (59 os.) wybrało odpowiedź „*można to rozważyć, ale nie jest to dla mnie istotne*”. Wyniki pokazują, że **zdecydowana większość**

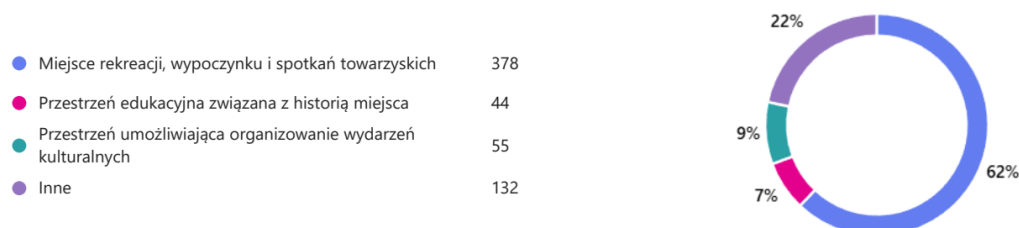
mieszkańców biorących udział w konsultacjach jednoznacznie lub z pewnymi zastrzeżeniami popiera ideę odbetonowania Placu WAN. Jednocześnie w badaniu zaznaczyła się mała, ale wyraźna grupa osób sprzeciwiająca się temu pomysłowi. Analiza odpowiedzi na uzupełniające ankiety pytanie otwarte (por. niżej) rzuca nieco więcej światła na te wyniki. Wydaje się, że największej wątpliwości związanych z przebudową placu mają miłośnicy i miłośniczki sportów miejskich, którzy obawiają się utraty kultowego dla siebie miejsca spotkań. Inne osoby wspominały o tym, że zazielenianie tego typu przestrzeni nie powinno być priorytetem w tak zadłużonym mieście jakim obecnie jest Kraków oraz o tym, że na plac WAN powinien powrócić parking.

1. Jak oceniasz ideę odbetonowania placu Wielkiej Armii Napoleona – czyli zmniejszenia powierzchni utwardzonej na rzecz zieleni?

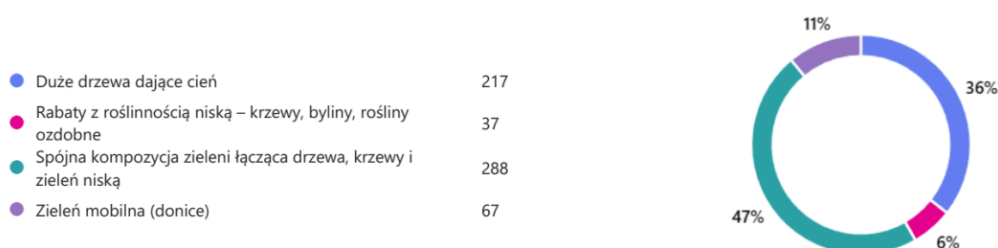
W kolejnym kroku mieszkańców zapytano o to, **jaka powinna być główna funkcja nowego placu Wielkiej Armii Napoleona.** Zdecydowana większość badanych (378 osób, 62% wszystkich ankietowanych) wybrała odpowiedź „**miejsce rekreacji, wypoczynku i spotkań towarzyskich**”, natomiast na drugim miejscu (132 os., 22%) uplacowała się opcja „inne”. Pozostali ankietowani wybierali odpowiedzi „przestrzeń umożliwiająca organizowanie wydarzeń kulturalnych” (55 os., 9%) oraz „przestrzeń edukacyjna związana z historią miejsca” (44 os., 7%). Uzupełniające pytanie otwarte ponownie przychodzi tutaj z pomocą w zrozumieniu wyników. Za odpowiedzią „inne”, wybraną przez co piątą osobę ankietowaną stoi przede wszystkim **miejsce do uprawiania sportów miejskich.**

2. Jaka powinna być główna funkcja nowego placu Wielkiej Armii Napoleona?

Ostatnie pytanie z puli wprowadzającej dotyczyło tego **jakiego typu zieleni powinna dominować na placu.** Nie powinno zaskakiwać, że najczęściej ankietowanych (288 os., 47%) wybrało opcję „**spójna kompozycja zieleni łącząca drzewa, krzewy i zielen niską**”, a kolejne 218 osób (36%) wskazało na „**duże drzewa dające cień**”. Jak pokazało zarówno spotkanie konsultacyjne jak i analiza odpowiedzi na pytanie otwarte – **mieszkańcy oczekują, że po przebudowie plac WAN będzie miejscem faktycznie i prawdziwie zielonym, bogatym w wysokie, dające szansę na schronienie się przed skwarem drzewa oraz inną, trwałą i wysokojakościową zielenią.**

3. Jakiego typu zieleń powinna dominować na placu?

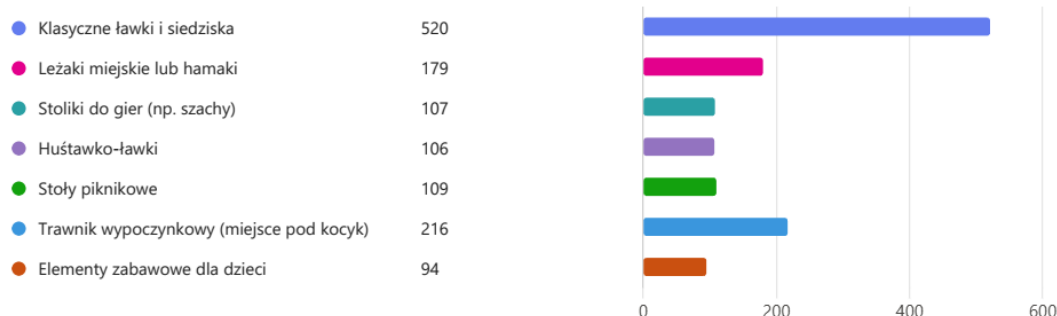

Infrastruktura przyszłego placu WAN i funkcje kulturalne

W kolejnych pytaniach ankietowych mieszkańców zapytano o to, jakiej infrastruktury wypoczynkowej oczekują na przyszłym placu WAN, jakiego potrzebują oświetlenia, jakie jest ich zdanie na temat elementów wodnych i ewentualnego placu zabaw (lub mniejszych elementów zabawowych) oraz o to, jak widzą możliwość rozwoju funkcji kulturalnych w tej przestrzeni.

W zakresie infrastruktury wypoczynkowej nie było zaskoczeń. **Mieszkańki i mieszkańcy potrzebują przede wszystkim klasycznych ławek i siedzisk** (odpowiedź taką wybrało 520 osób, czyli 85% wszystkich ankietowanych, przy czym warto pamiętać, że było to pytanie wielokrotnego wyboru). Rekreacji sprzyjać będą również trawniki wypoczynkowe z miejscem pod kocyk (216 os., 35%) oraz hamaki i leżaki miejskie (179 os., 29%).

4. Jakie elementy infrastruktury wypoczynkowej są dla Ciebie najważniejsze? (wielokrotnego wyboru – maksymalnie 3 odpowiedzi)

Przewidywalne okazały się również odpowiedzi na pytanie o preferowany typ oświetlenia. Najwięcej ankietowanych (272 os., 45%) wybrało opcję „**delikatne światło tworzące przyjazną atmosferę**”, a na drugim miejscu uplasowało się „**mocne i równomierne oświetlenie poprawiające bezpieczeństwo po zmroku**” (164 os., 27%). Osoby projektujące przyszły plac WAN powinny pochylić się nad tymi odpowiedziami i tak zaplanować oświetlenie całej przestrzeni by przynajmniej częściowo pogodzić te różne potrzeby.

Podobnie jak podczas spotkania konsultacyjnego również w ankiecie **mieszkańcy nie byli zgodni co do elementów wodnych oraz ewentualnego placu zabaw**. W odpowiedzi na piąte pytanie ankietowe: *Jeśli na placu pojawi się element wodny, jaka powinna być jego forma?* Najwięcej

badanych (202 os., 33%) wybrało odpowiedź „wolał(a)bym, aby na placu nie pojawiały się elementy wodne”. Nieco mniej, bo 173 osoby (28%) wskazało na formę „*naturalistyczną – niecka retencyjna, ogród deszczowy lub inne rozwiązania gromadzące wodę opadową*”. 23% ankietowanych (138 osób) preferuje „*instalacje umożliwiające ochłodzenie w upalne dni (np. mgiełki wodne)*”, a tylko 16% (96 osób) zdecydowało się na formę „*dekoracyjną – fontanna lub instalacja wodna bez bezpośredniego kontaktu z wodą*”. W przypadku elementów zabawowych wątpliwości mieszkańców zaznaczyły się jeszcze wyraźniej. W podpowiedzi na pytanie „*Jakie elementy zabawowe byłyby najbardziej odpowiednie dla tego miejsca?*” ponad połowa ankietowanych (320 os., 53%) wybrała odpowiedź „*nie potrzebuję elementów zabawowych na placu*”. Pozostali badani wybierali kolejno „*sensoryczne formy zabawy wkomponowane w zieleń*” (131 os., 22%), „*mgiełki wodne lub inne instalacje wodne sprzyjające zabawie i ochłodzeniu*” (97 os., 16%) oraz „*niewielkie urządzenia zabawowe dla dzieci (np. bujaki, małe konstrukcje)*” (61 os., 10%). Wydaje się więc, że do projektowania obu omawianych tu elementów należy podejść z dużą uwagą. **Plac WAN zdaje się nie być odpowiednim miejscem na dużą fontannę czy klasyczny plac zabaw. Z drugiej strony, bardziej subtelne, utrzymane w naturalistycznej stylistyce i dobrze wkomponowane w otoczenie elementy mogłyby pogodzić potrzeby różnych grup odbiorców.**

Jednoznacznych odpowiedzi nie dało też pytanie o możliwe **funkcje kulturalne**. Odpowiedzi „*wystawy plenerowe*”, „*koncerty kameralne*” oraz „*kino plenerowe*” otrzymały niemal tyle samo głosów (kolejno 251, 253 i 245 czyli ok. 40% wszystkich ankietowanych - było to kolejne pytanie wielokrotnego wyboru). Nieco mniej zwolenników (178 os., 29%) miały „*happeningi społeczno-artystyczne*”, natomiast 207 osób (34%) wybrało odpowiedź „*nie potrzebuję funkcji kulturalnych*”. W tym wypadku pogodzenie różnych potrzeb wydaje się jednak łatwiejsze niż w omawianych wyżej kwestiach. **Jeśli część placu pozostanie otwartą przestrzenią z częściowo utwardzoną nawierzchnią to zapewni to możliwość organizacji różnego typu wydarzeń kulturalnych w zależności od bieżących potrzeb mieszkańek i mieszkańców miasta.**

Szczegółowy przegląd odpowiedzi na zamknięte pytania ankietowe wraz z kompletnym zestawieniem wykresów stanowi załącznik nr 2 do niniejszego raportu.

Analiza odpowiedzi na pytanie otwarte

Ankietę zamykało pytanie otwarte, w którym uczestnicy i uczestniczki konsultacji mogli wpisać dodatkowe uwagi oraz wskazać jednoznacznie **jakie elementy, funkcje lub rozwiązania powinny ich zdaniem znaleźć się na nowym placu, aby jak najlepiej odpowiadał na potrzeby mieszkańców**. Warto podkreślić, że było to pytanie obowiązkowe, a ogromna grupa ankietowanych wykorzystwała je do podzielenia się dodatkowymi uwagami, pomysłami i przemyśleniami. Zwięzłe, hasłowe lub jednowyrazowe odpowiedzi („*sporty miejskie*”, „*zieleń*” itp.) oraz odpowiedzi nie wnoszące nowych treści (np. „*jak wyżej*”) stanowiły zdecydowaną mniejszość wśród wszystkich ankiet. Aby w pełni oddać zaangażowanie oraz szczodrość uczestniczek i uczestników konsultacji warto wspomnieć, że wszystkie dodatkowe odpowiedzi przekonwertowane na plik tekstowy utworzyły 24 stronicowy dokument liczący sobie ponad 60 000 znaków (bez spacji).

Analizę tego przebogatego zbioru przemyśleń rozpoczęto od uważnej lektury i podzielenia wszystkich wypowiedzi na kategorie tematyczne. Warto w tym miejscu podkreślić, że wiele uwag mieszkańców było wypowiedziami wielowątkowymi, które kwalifikowały się do kilku kategorii jednocześnie. Pokategoryzowane uwagi zliczono, poddano redakcji i sformatowano w spójne postulaty. Do tego zbioru dołączono omówione już wnioski ze spotkania konsultacyjnego oraz uwagi zgłoszone na dyżurze eksperckim (por. niżej). Finalnie otrzymano **listę 131 uwag i postulatów podzielonych na 9 grup tematycznych**:

1. **SPORTY MIEJSKIE.** Ta tematyka była w pytaniu otwartym poruszana najczęściej, a główny postulat z tej grupy czyli **„Pozostawienie placu WAN areną sportów miejskich, takich jak jazda na deskorolce, rolkach, hulajnogach, BMXach czy longobardach”** zgłosiło łącznie 147 osób. Dodatkowo osoby biorące udział w konsultacjach apelowały m.in. o poszanowanie potrzeb obecnych użytkowników placu WAN; zainstalowanie na placu infrastruktury sprzyjającej uprawianiu sportów miejskich; pozostawienie na fragmencie placu gładkiej i równiej nawierzchni oraz o utworzenie na placu WAN skateplazy zgodnie z najlepszymi wzorcami z Polski i Europy. Dla porządku warto wspomnieć, że jednocześnie 4 osoby apelowały o wprowadzenie na placu WAN zakazu jazdy na rolkach, deskorolkach i urządzeniach podobnych.
2. **ZAZIELENIE NIEMAL TAK CZĘSTO, JAK POSTULATY MIŁOŚNIKÓW SPORTÓW MIEJSKICH.** Główny postulat z tej puli, czyli **„zazielenienie placu WAN poprzez liczne, różnorodne, jakościowe nasadzenia, tak aby przestrzeń ta stała się faktycznie zielonym, przyjaznym mieszkańcom miejscem”** poparty został przez 133 osoby. Mieszkańcy i mieszkanki proponowali również m.in. zasadzenie na placu WAN dużych drzew, utworzenie trawnika oraz ogrodu kwiatowego i/lub deszczowego.
3. **FUNKCJA WYPOCZYNKOWO-REKREACYJNA.** Grupa ta obejmuje zarówno postulaty podstawowe: **„Stworzenie przestrzeni, która przede wszystkim pełniłaby funkcje wypoczynkowe...”** (60 zgłoszeń) oraz **„Stworzenie przestrzeni rekreacyjnej, umożliwiającej różnorodną aktywność różnym grupom wiekowym.”** (31 zgłoszeń) jak i szereg szczegółowych pomysłów na to, jak te ogólne cele powinny być zrealizowane. Osoby biorące udział w konsultacjach oczekują przede wszystkim wygodnych siedzisk i ławek; cienia; ciszy i spokoju; drobnej, dobrze wkomponowanej w przestrzeń infrastruktury umożliwiającej różnorodną aktywność ale również przestrzeni na małą gastronomię czy dobrze funkcjonującej, ogólnodostępnej toalety. Postulaty tej grupy odzwierciedlają również różne i niedające się łatwo pogodzić potrzeby dotyczące funkcji zabawowych. Z jednej strony 24 osoby apelują o zainstalowanie na placu WAN atrakcji dla dzieci, a 7 mówi wprost o placu zabaw lub wodnym placu zabaw. Z drugiej strony 8 osób postuluje rezygnację z tego typu infrastruktury.
4. **FUNKCJA KULTURALNA ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA.** Postulaty z tej grupy odzwierciedlają to, co pokazała już analiza pytań zamkniętych. Dla części osób ważne jest, by na placu WAN była **możliwość organizacji wydarzeń kulturalnych** takich jak kino plenerowe, kameralne koncerty czy pokazy teatralne (tego typu postulaty zostały zgłoszone łącznie 34 razy). Dodatkowo część osób apelowała by **projekt nowego zagospodarowania placu WAN chronił dziedzictwo kulturalne tego miejsca i był spójny z jego historycznym otoczeniem** (łącznie 17 wskazań).
5. **PARKING I ORGANIZACJA RUCHU SAMOCHODOWEGO.** W tym miejscu zebrane zostały wszystkie postulaty związane z utworzeniem na placu WAN parkingu, przywróceniem parkingu dla autokarów, utworzeniem miejsc postojowych typu Kiss&Ride (dla autokarów i/lub samochodów prywatnych) oraz utworzeniem na placu dodatkowych miejsc parkingowych dla mieszkańców. Łącznie wymienione postulaty zgłoszone zostały 47 razy. Dodatkowo kilka osób postulowało zmiany w organizacji ruchu na ulicach sąsiadujących z placem WAN (m.in. zwężenie jezdni czy otwarcie ruchu przez ul. Podzamcze do Stradomia). Z drugiej strony 4 osoby apelowały o nieprzywracanie parkingu w żadnej formie, a 3 kolejne o unikanie w tej przestrzeni jakiegokolwiek ruchu samochodowego.
6. **OGÓLNE ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PLACU WAN.** Ta grupa łączy wszystkie dodatkowe, niewymienione wyżej uwagi związane z ogólnymi kierunkami zagospodarowania placu WAN. Znalazły się w nich postulaty dotyczące m.in. dostępności (9 wskazań),

bezpieczeństwa (8), urządzenia placu w naturalnym i minimalistycznym stylu (11), uwzględnienia w projekcie sąsiedztwa Wisły i wzmocnienia połączenia placu z Bulwarami Wiślanymi (8) oraz zagospodarowania pawilonu CORT (13).

7. **KOMPLEKSOWE KONCEPCJE ZAGOSPODAROWANIA PLACU WAN.** W części tej znajdują się dwa rozbudowane i kompleksowe pomysły na przekształcenie placu WAN w park tematyczny. Pierwszy z nich to koncepcja utworzenia **Parku Tysiąclecia Koronacji Królestwa Polskiego**, a drugi to pomysł na **Park Słowiński „Korzenie i Korony”**. Obie koncepcje zgłoszone zostały za pomocą ankiety konsultacyjnej i obejmują szczegółowy opis założeń oraz organizacji przyszłych parków.
8. **REZYGNACJA LUB OGRANICZENIE ZAKRESU REWITALIZACJI PLACU WAN.** W tej grupie umieszczono apele o rezygnację z przebudowy placu (20 głosów) oraz różne postulaty dotyczące ograniczenia tego przedsięwzięcia do minimum (6 głosów). Jak zaznaczono wyżej, główne argumenty przeciwników przebudowy to: brak takiej potrzeby (stan obecny jest w porządku, a plac ma swoich użytkowników), obecność w Krakowie bardziej priorytetowych tematów oraz przewidywane wysokie koszty przedsięwzięcia, niepokojące w kontekście zadłużenia miasta. W tej grupie znalazły się też głosy 5 osób, które sprzeciwiają się uruchamianiu Muzeum Rzeki w pawilonie CORT.
9. **INNE UWAGI, POMYSŁY I POSTULATY WYŻEJ NIESKLASYFIKOWANE.** W ostatniej grupie umieszczono pomysły i postulaty, które nie zmieściły się w wyżej opisanych kategoriach. Grupa ta, zgodnie ze swą naturą, jest dość różnorodna, natomiast zdecydowana większość umieszczonych tu postulatów to pojedyncze głosy mieszanek i mieszkańców Krakowa.

Wszystkie pokategoryzowane w ten sposób uwagi, wraz z informacją o sposobie ich zgłoszenia, liczbie osób wnoszących dany postulat oraz informacją o tym, w jakim zakresie dany wniosek czy pomysł zostanie uwzględniony w koncepcji przebudowy placu WAN zostały zebrane w tabeli *WNIOSKI, UWAGI, OPINIE I ZAPYTANIA ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI*, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

UWAGI I POMYSŁY ZGŁOSZONE PODCZAS DYŻURU KONSULTACYJNEGO

Jak wspomniano w opisie procesu, z dyżuru konsultacyjnego skorzystało 5 osób. Każda z nich zgłosiła jeden postulat, a pomysły te obejmowały: wprowadzenie na placu WAN wspólnej przestrzeni gastronomicznej; utworzenie plaży (z wykorzystaniem piasku z Wisły); uruchomienie darmowego parkingu; odtworzenia parkingu dla autobusów turystycznych z odpowiednim zapleczem oraz postawienia pomnika Orłąt Lwowskich.

Do Biura Architekta Miasta wpłynął też jeden postulat drogą mailową. Pomysł ten dotyczył wybudowania na placu WAN innowacyjnej platformy widokowej i zgłoszony został przez potencjalnego inwestora (firma prywatna). Choć mail nie był oficjalnym kanałem komunikacji w raportowanych tu konsultacjach społecznych, to w duchu dialogu i otwartości postanowiono włączyć ten postulat do ogólnej puli uwag. Z uwagi na swoją rozpiętość i wagę został on włączony do grupy „kompleksowe koncepcje zagospodarowania placu WAN”.

Wszystkie uwagi zgłoszone podczas dyżuru telefonicznego (oraz postulat przesłany mailem) dołączone zostały do ogólnej puli uwag, którą znaleźć można w opisanym już załączniku nr 1: *WNIOSKI, UWAGI, OPINIE I ZAPYTANIA ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI*.

VII. WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Konsultacje społeczne na temat zagospodarowania placu Wielkiej Armii Napoleona cieszyły się stosunkowo sporym zainteresowaniem. Szczególnie ankieta konsultacyjna dostarczyła dużej ilości informacji i pomysłów na lepsze wykorzystanie omawianej tu przestrzeni. Wiele z nich to propozycje szczegółowych rozwiązań, które wymagają indywidualnego rozważenia na etapie opracowywania koncepcji zagospodarowania placu i/lub na etapie przygotowywania projektu budowlanego. Zebrany materiał pozwala również na postawienie kilku wniosków natury ogólnej.

1. **Większość osób biorących udział w konsultacjach popiera pomysł odbetonowania i zazielenienia placu Wielkiej Armii Napoleona.** Część mieszkanek i mieszkańców jest do tej idei nastawiona wręcz entuzjastycznie czemu wyraz dali zarówno na spotkaniu jak i w licznych komentarzach w ankiecie konsultacyjnej. Uważna analiza ostrożniejszych lub wręcz sceptycznych głosów pokazuje, że ich najliczniejszymi autorami są miłośnicy i miłośniczki sportów miejskich, którzy obawiają się utraty kultowego dla siebie miejsca spotkań. Wydaje się więc, że jeśli projekt przebudowy placu WAN uwzględni potrzeby jego dotychczasowych użytkowników, zdecydowana większość wątpliwości zostanie rozwiana.

„Chciałabym napisać, że jestem zachwycona pomysłem na zmianę zagospodarowania placu, by mógł bardziej służyć mieszkańcom! Mieszkamy z rodziną niedaleko i spacerujemy często wzdłuż bulwarów wiślanych, jak zresztą wiele osób i myślę, że zielony park w tym miejscu może stać się wspaniałym przystankiem dla wszystkich spacerowiczów.”

2. Podczas raportowanych tu konsultacji najsilniej zmobilizowaną grupą byli deskorolkarze. Zarówno na spotkaniu konsultacyjnym jak i w bardzo licznych ankietach apelowali oni o to, by **po przebudowie plac Wielkiej Armii Napoleona pozostał areną sportów miejskich.** Jednocześnie, bardzo wiele osób z tej grupy deklarowało, że potrzeby skatów da się bez problemów połączyć z realizacją „zielonych” i „wypoczynkowych” postulatów. Część osób wprost proponowała, aby pod Wawelem urządzić krakowską **skateplazę** czyli zieloną przestrzeń miejską, w której elementy małej architektury poza swoją podstawową funkcją (wypoczynkową, dekoracyjną itp.) mogą być ciekawymi przeszkodami dla deskorolkarzy i jako takie urozmaicać jazdę. Warto w tym miejscu podkreślić, że podczas spotkania konsultacyjnego reprezentanci Fundacji Kultury Deskorolki spotkali się z dużą otwartością oraz przychylnością pozostałych zebranych, a w ankiecie konsultacyjnej głosy przeciwne ich postulatom stanowiły jedynie mały ułamek wszystkich uwag. Wydaje się więc, że nie ma istotnych przeciwwskazań dla realizacji powyższych postulatów, a utworzenie na placu WAN wspomnianej skateplazy może być dobrym przykładem przekształcania przestrzeni publicznej z zachowaniem tego, co spontanicznie wnieśli do niej sami mieszkańcy. Co więcej, jak podkreśliła Katarzyna Opałka, zastępczyni dyrektora Biura Architekta Miasta, jednym z głównych celów przebudowy placu WAN jest zwiększenie liczby jego użytkowników, a realizacja tego celu bez uszanowania i zatrzymania użytkowników obecnych, byłaby zabiegiem nieracjonalnym i przeciwnie skutecznym.

„Pokażmy, że sporty miejskie są ważną częścią życia w Krakowie, a plac pod Wawelem może być miejscem zarówno zielonym i przyjaznym, jak i nadal otwartym dla rolkarzy i skaterów.”

„Dla całej skate społeczności jest to ważny element kulturalny i nie ukrywam, po cichu liczę na to, że zmiany umożliwią dalsze przebywanie na jego terenie z deskorolką :) Na pewno byłaby możliwość na znalezienie wspólnego środka i nie odbieranie naszej społeczności tak istotnego miejsca całkowitym zamienieniem go w park. Kocham zieleni i przyrodę, lecz idealnym złotym środkiem byłaby „skateplaza” – miejsce, w którym zielony skwer posiada infrastrukturę pozwalającą jednocześnie na jazdę i wykonanie sztuczek jak również na miłe spędzenie czasu. Wystarczy kawałek fajnego krawężnika, który jest dobrze oznaczony, z najazdem i odjazdem przyjaznym deskorolkowym kółkom. Wzorować można się na skateplazach w Barcelonie, Madrycie i nawet w niektórych miejscach w Polsce!”

3. Jeśli chodzi o podstawowe funkcje przyszłego placu Wielkiej Armii Napoleona to zdecydowana większość mieszkańców oczekuje, że będzie to **przede wszystkim zielona przestrzeń wypoczynkowa** umożliwiająca odpoczynek od zgiełku miasta, ukrycie się przed skwarem w upalne dni lub złapanie oddechu po zwiedzaniu Wawelu czy po spacerze wzdłuż Wisły. Na placu powinny się znaleźć wygodne ławki i siedziska, dużo zieleni dającej faktyczny cień oraz nienarzucająca się infrastruktura rekreacyjna. Co ważne, wielu mieszkańców podkreśliło, że **przestrzeń ta powinna sprzyjać spotkaniom** – zarówno tym prywatnym i kameralnym, jak i większym o charakterze kulturalnym czy artystycznym. Konieczna będzie też ogólnodostępna toaleta, a wielu mieszkańców ucieszyłaby się również z dostępu do małej gastronomii.

„Plac powinien być zieloną, przyjazną mieszkańcom przestrzenią, z dużą ilością drzew, miejsc do siedzenia i strefą aktywności dla różnych grup wiekowych. Powinien też zapewniać bezpieczeństwo, dobrą komunikację pieszą i rowerową oraz możliwość organizowania lokalnych wydarzeń, aby naprawdę żył na co dzień.”

4. Wiele osób biorących udział w konsultacjach zwróciła też uwagę, że plac Wielkiej Armii Napoleona nie leży w próżni, a **projekt jego przyszłego zagospodarowania powinien uwzględniać ważne kulturowo i historycznie sąsiedztwa**. Istotne będzie zachowanie osi widokowych na Wawel oraz nawiązania do historii królów polskich i/lub do legendy o Smoku Wawelskim. Wiele mieszkańców marzy też o lepszym połączeniu placu WAN z rzeką i bulwarami wiślanymi, co można by osiągnąć między innymi wynosząc część placu na wysokość murka oddzielającego obecny plac od nadwiślańskiej ścieżki spacerowej. Nawiązania do Wisły byłyby też mile widziane w samej aranżacji placu czy w elementach małej architektury.
5. Spora część mieszkanki i mieszkańców apelowała również o to, by **przyszły plac został dobrze i ambitnie zaprojektowany**. Dobrze oznacza w tym przypadku przemyślane ciągi komunikacyjne, pełną dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, mądre połączenia różnorodnych funkcji, jakościową i trwałą zieleni czy też funkcjonalną infrastrukturę wypoczynkowo-rekreacyjną. Jednocześnie wyraźnie zaznaczająca się grupa osób oczekuje ciekawego, odpowiadającego prestiżowej lokalizacji projektu, wykorzystującego dobre przykłady i inspiracje z innych miast europejskich. W ankietach pojawiają się też apele o naturalne materiały, minimalistyczny styl oraz powstrzymanie się od dużych, narzucających się instalacji.

„Na pewno trzeba zachować odpowiednie ciągi piesze oraz wyeksponować widoki na Wawel i Wisłę. Przydałoby się miejsce do odpoczynku i relaksu ponieważ obecne bulwary nie są do tego przystosowane, a chętnych jest dużo. Powinno to być naturalne i delikatne bez zbędnej, przytłaczającej małej architektury”

6. Jak w przypadku każdych konsultacji, również w teraz **nie zabrakło głosów przeciwnych oraz tematów spornych**. Osoby sceptyczne wobec pomysłu przebudowy placu (poza opisanymi już miłośnikami sportów miejskich) obawiają się przede wszystkim wysokich kosztów realizacji oraz nie uważają tego przedsięwzięcia za priorytet dla tak zadłużonego miasta. Podkreślić jednak należy, że głosy te stanowiły zdecydowaną mniejszość. Do tematów spornych należy przede wszystkim **parking, plac zabaw oraz fontanna**. Nieduża, ale wyraźnie zaznaczająca się grupa osób apelowała o przywrócenie na placu parkingu dla autokarów i/lub organizację w tej przestrzeni parkingu/ miejsc postojowych dla mieszkańców. Na uwagę zasługują w szczególności te głosy, wedle których pomysł taki nie stoi w sprzeczności z odbetonowaniem i zazielenieniem większości przestrzeni. Jeśli chodzi o potrzeby najmłodszych mieszkanki i mieszkańców Krakowa, to wydaje się, że o ile większość osób nie miałaby nic przeciwko małym, wkomponowanym w przestrzeń elementom zabawowym, to duży, tradycyjny plac zabaw w tym miejscu mógłby się spotkać z pewnym oporem. Podobnie rzecz ma się z fontanną. Wydaje się, że o ile małe, interaktywne elementy wodne mogłyby być ciekawym urozmaiceniem przestrzeni, to klasyczna fontanna nie jest tym, na co czekają mieszkańcy i mieszkanki miasta.

„Uważam, że projekt powinien być skierowany do obu grup, zarówno mieszkańców zmotoryzowanych, jak i pieszych. Przestrzeń miejską da się przecież zaprojektować tak, by nikt nie czuł się pominięty. Kilka estetycznie wkomponowanych, zielonych miejsc parkingowych, oddzielonych od strefy rekreacyjnej zielonym szpalerem, mogłoby świetnie wpisać się w prezydencką ideę „Da się”. Taki projekt byłby realnym przykładem kompromisu: funkcjonalności dla kierowców i komfortu wypoczynku dla pieszych. Bo naprawdę da się to zrobić tak, żeby wszyscy byli wygrani.”

Nie zakończenie warto podkreślić, że nie często konsultacje mają tak wymierny, wręcz namacalny sens i efekt. Plac Wielkiej Armii Napoleona przez większość krakowian widziany jest jako niefunkcjonalna i nieciekawa betonowa patelnia u stóp Wawelu. Co prawda część okolicznych mieszkańców oraz regularnych bywalców bulwarów wiślanych widuje w tym miejscu deskorolkarzy i innych skatów, jednak bez procesu konsultacyjnego prawdopodobnie nigdy nie poznalibyśmy ich historii ani znaczenia jakie ma dla nich plac WAN. Dziś jesteśmy o tę wiedzę bogatsi i możemy zadbać o to, by aktualni użytkownicy mogli powrócić na plac po jego przebudowie. Ważne są również inne głosy – zarówno te jednoznacznie popierające ideę zazielenienia tej przestrzeni i dostarczające licznych pomysłów na szczegółowe rozwiązania, jak i te sceptyczne.

Tak ciekawe efekty nie byłyby możliwe bez ogromnego zaangażowania mieszkańców, przemyślanych uwag oraz wysokiej kultury dyskusji na wszystkich etapach konsultacji. Warto raz jeszcze zaznaczyć, że spotkanie konsultacyjne przebiegło w duchu otwartości i dialogu, a znakomita większość komentarzy i uwag zgłoszonych za pośrednictwem ankiety sformułowana została w konstruktywny i koncyliacyjny sposób. Zakończony proces konsultacyjny pokazuje, że nawet w czasach wszechobecnych podziałów dialog i współpraca wciąż są nie tylko możliwe, ale również warte wysiłku.

VIII. INFORMACJA O DALSZYCH DZIAŁANIACH

Wyniki konsultacji społecznych będą podstawą do opracowania koncepcji przebudowy placu Wielkiej Armii Napoleona. Najistotniejsze wnioski zostaną również przekazane do Wodociągów Miasta Krakowa, które pracują obecnie nad projektem podziemnego zbiornika retencyjnego, co pomoże w utrzymaniu spójności i ciągłości obu inwestycji.

Koncepcja przebudowy placu Wielkiej Armii Napoleona zaprezentowana zostanie wiosną 2026 roku na drugim etapie konsultacji społecznych. Osoby zainteresowane będą miały wtedy możliwość wniesienia uwag dodatkowych i propozycji ewentualnych poprawek.

IX. ZAŁĄCZNIKI

1. Wnioski, uwagi, opinie i zapytania zgłaszane podczas konsultacji
2. Szczegółowy przegląd odpowiedzi na pytania ankietowe
3. Raport z akcji informacyjnej
4. Prezentacja „**Muzeum rzek krakowskich/ Muzeum rzeki w (mieście) Krakowie**” wykorzystywana na spotkaniu konsultacyjnym.
5. Prezentacja „**Zielony Plac Wielkiej Armii Napoleona**” wykorzystywana na spotkaniu konsultacyjnym.
6. Folder informacyjny „**Plac, którzy żyje**” przekazany organizatorom konsultacji przez Fundację Kultury Deskorolki